

**Parikkalan
varhaiskasvatuksen ja
esiopetuksen
toimintasuunnitelma
2026-2027**

TOIMINTASUUNNITELMAN SISÄLTÖ

Sisällys

Varhaiskasvatuksen toiminta-ajatus	3
Varhaiskasvatuksen tehtävä ja tavoitteet	4
Varhaiskasvatuksen arvot	6
<u>Varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden muutokset vuonna 2026</u>	<u>6</u>
Varhaiskasvatuksen toteuttaminen Parikkalassa	7
<u>Esiopetuksen- ja koulujen loma-ajat</u>	<u>8</u>
Yhteistyö vanhempien kanssa	9
Yhteistyö eri toimijoiden kanssa	9
Tiedottaminen	9
Varhaiskasvatushenkilöstön palaverit ja koulutukset	9
<u>Sak-aika</u>	<u>10</u>
Varhaiskasvatuksen vuosisuunnitelma lukuvuodelle 2026-2027	10
Varhaiskasvatuksen arviointi ja kehittäminen	10
Valssi – Karvin arviointi	11
Esiopetuksen toimintasuunnitelma 2026-2027	11

Varhaiskasvatuksen toiminta-ajatus

Varhaiskasvatuksella tarkoitetaan lapsen suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostamaa kokonaisuutta, jossa painottuu erityisesti pedagogiikka (Varhaiskasvatuslaki 1§). Varhaiskasvatus pohjautuu Varhaiskasvatuslakiin, valtakunnallisiin varhaiskasvatussuunnitelman perusteisiin (OPH2022), Parikkalan kunnan varhaiskasvatussuunnitelmaan ja kunkin lapsen omaan varhaiskasvatussuunnitelmaan. Jokainen tiimi laatii lisäksi ryhmän varhaiskasvatussuunnitelman /ryhmävasun Daisyyn, jossa huomioidaan lasten mielenkiinnon kohteet ja tarpeet, asetetaan tavoitteet lukuvuodelle sekä lasten ja vanhempien toiveet. Ryhmävasun toteutumista arvioidaan jatkuvana prosessina toimintavuoden aikana. Varhaiskasvatuksen tavoitteena on edistää lasten tasapainoista kasvua, kehitystä ja oppimista.

Parikkalassa varhaiskasvatuksen painopistealueina ovat liikunta, leikki ja positiivinen pedagogiikka. Työntekijöiden koulutus- ja suunnittelupäivässä, 29.8.2026 pohditaan ja tarkastellaan miten painopistealueet näkyvät Parikkalan varhaiskasvatuksessa tällä hetkellä. Painopistealueille laaditaan myös konkreettiset tavoitteet.

Liikkuva varhaiskasvatus

Varhaiskasvatuksessa vahvistetaan lasten mahdollisuuksia päivittäiseen liikkumiseen ja liikunnan iloon. Liikkuminen on luonteva ja tärkeä osa lapsen päivää, ja sitä toteutetaan monipuolisesti sekä sisällä että ulkona. Lapsille tarjotaan päivittäin mahdollisuuksia omaehtoiseen liikkumiseen, liikunnallisiin leikkeihin, ulkoiluun, retkeilyyn ja ohjattuun liikuntaan.

Toiminnassa kiinnitetään huomiota siihen, että lasten fyysinen aktiivisuus toteutuu päivän aikana monipuolisesti ja eri kuormittavuustasoilla. Liikuntavälineet ovat lasten saatavilla ja toimintaympäristöjä muokataan siten, että ne innostavat lapsia liikkumaan, kokeilemaan ja harjoittelemaan motorisia taitoja.

Henkilöstö kannustaa lapsia aktiiviseen elämäntapaan omalla esimerkillään ja suunnittelee pedagogista toimintaa siten, että liikkuminen on osa arjen eri tilanteita. Liikkumista hyödynnetään myös oppimisen, leikin, vuorovaikutuksen ja lasten osallisuuden tukena.

Leikkipedagogiikka

“Leikki astuu ulos laatikosta” on kuvaileva ja kertova nimitys tavalle luoda varhaiskasvatukseen pedagogisesti jäsenelty, lapsilähtöinen ja inspiroiva leikkiympäristö. Leikkiympäristön rakentaminen, ylläpitäminen ja jatkuva kehittäminen kuuluu keskeisiin pedagogisiin tehtäviin päiväkodissa eli leikkiympäristön kehittäminen on osa varhaispedagogiikkaa. Kutsuva ympäristö auttaa lasta löytämään helpommin paikkansa ryhmässä ja tilassa. Tavoite on jatkossa painottaa oppimisympäristön merkitystä ja leikkiä ja mahdollistaa henkilöstölle aikaa fyysiseen rakentamiseen ja rikastamiseen. On tärkeää, että myös aikuinen osallistuu leikkiin lasten kanssa.

Positiivinen pedagogiikka

Positiiviseen pedagogiikkaan kuuluvat erityisesti lapsilähtöiset toimintatavat sekä lapsien osallisuuden tukeminen. Positiivisen pedagogiikan näkemys on lisätä hyvinvointia ja merkityksellisyyttä lasten elämässä. Varhaiskasvatuksessa aikuisten tärkeä tehtävä on huomioida lapsen henkilökohtaisia vahvuuksia, saada lapsi itsekin näkemään ne sekä uskomaan omiin hyviin puoliinsa. Kasvattajan toimiminen lapsen kanssa vuorovaikutuksessa on äärimmäisen tärkeää. Lasten hyvinvointi lähtee aina aikuisten hyvinvoinnista. Hyvinvoiva ja yhteen hiileen puhaltava työyhteisö on voimavara, joka kannattelee työntekijöitään ja toimii koko kasvatusyhteisön voimana. Varhaiskasvatuksessa korostuu jokaisen lapsen arvostava kohtaaminen, vaikeuksissa auttaminen ja ennen kaikkea hyvän huomaaminen. Lapsi kokee iloa onnistumisestaan. Erilaisista vuorovaikutustilanteista keskustellaan lapsiryhmän kanssa, niin että lapset voivat tukea ja kannustaa toisiaan. Aikuisen tehtävä vuorovaikutuksessa on havaita herkästi eri tilanteet. Pohjana on hyvä lapsen/lapsiryhmän tunteminen.

Varhaiskasvatuksen tehtävä ja tavoitteet

Varhaiskasvatuspalvelujen tehtävänä on tarjota perheille laadukkaat, lapsen tarpeista lähtevät riittävät palvelut, joissa kasvu- ja oppimisympäristö tukee lapsen kokonaisvaltaista hyvinvointia. Varhaiskasvatuksen henkilöstö tukee lapsen kasvua ja kehitystä yhdessä vanhempien kanssa vanhemmuutta kunnioittaen.

Varhaiskasvatuslaki 3§ määrittelee varhaiskasvatukselle tavoitteet. Parikkalassa nämä tavoitteet toteutuvat seuraavasti

1. Edistää jokaisen lapsen iän ja kehityksen mukaista kokonaisvaltaista kasvua, kehitystä, terveyttä ja hyvinvointia;

huomataan lasten/lapsen potentiaali ja vahvuudet

lapsen yksilöllinen huomiointi

lasten henkilökohtaisten vasujen pohjalta suunniteltu toiminta

2. Tukea lapsen oppimisen edellytyksiä ja edistää elinikäistä oppimista ja koulutuksellisen tasa-arvon toteuttamista;

mahdollisuus osallistua toimintoihin omalla kehitystasolla

huomioidaan erilaiset oppijat ja toteutetaan erilaisia oppimismenetelmiä

tuen tarpeiden huomiointi

3. Toteuttaa lapsen leikkiin, liikkumiseen, taiteisiin ja kulttuuriperintöön perustuvaa monipuolista pedagogista toimintaa ja mahdollistaa myönteiset oppimiskokemukset;

monipuolisuus suunnitelmissa

mahdollistetaan viikoittain onnistumisen kokemukset

em. osa-alueet sisältyvät viikoittain toimintaan

4. Varmistaa kehittävä, oppimista edistävä, terveellinen ja turvallinen varhaiskasvatusympäristö;

riittävä henkilöstömitoitus

leikkiympäristöjen suunnittelu

ohjataan toivottuun toimintatapaan – mihin kiinnitämme huomiota, se vahvistuu

positiivinen ilmapiiri luo turvallisen oppimisympäristön

fyysinen turvallisuus - kehitystasoa vastaavat tilat

5. Turvata lasta kunnioittava toimintatapa ja mahdollisimman pysyvät vuorovaikutussuhteet lasten ja varhaiskasvatushenkilöstön välillä;

sensitiivinen lapsen huomioiminen

pysyvät tiimit

positiivinen vuorovaikutus

hyvän huomaaminen

pienryhmätoiminta

6. Antaa kaikille lapsille yhdenvertaiset mahdollisuudet varhaiskasvatukseen, edistää yhdenvertaisuutta ja sukupuolten tasa-arvoa sekä antaa valmiuksia ymmärtää ja kunnioittaa yleistä kulttuuriperinnettä sekä kunkin kielellistä, kulttuurista, uskonnollista ja katsomuksellista taustaa;

tasa-arvoinen ja yhdenvertainen kohtelu kaikille lapsille ja perheille

perheiden toiveiden huomioiminen

jokaisesta lapsesta nähdään hyvä

vasujen pohjalta huomioidaan yksilölliset tarpeet

tilat ja toiminta kaikkien saavutettavissa

7. Tunnistaa lapsen yksilöllisen tuen tarve ja järjestää tarkoituksenmukaista tukea varhaiskasvatuksessa tarpeen ilmettyä tarvittaessa monialaisessa yhteistyössä;

varhaiskasvatuksen erityisopettajan mukanaolo

käytetään erilaisia tuen menetelmiä (kuvat, viittomat, pienryhmätoiminta yms)

tukitoimista ja tarpeista puhutaan positiiviseen sävyyn

tuen kautta lapselle onnistumisen kokemuksia

yhteistyö muiden asiantuntijoiden kanssa (neuvola, Lasten- ja nuorten talo, terapeutit yms)

8. Kehittää lapsen yhteistyö- ja vuorovaikutustaitoja, edistää lapsen toimimista vertaisryhmässä sekä ohjata eettisesti vastuulliseen ja kestävään toimintaan, toisten ihmisten kunnioittamiseen ja yhteiskunnan jäsenyyteen;

aikuisen oma malli

asioiden perustelu ja läpikäyminen lasten kanssa

positiivinen pedagogiikka

tunnetaitojen huomioiminen

9. Varmistaa lapsen mahdollisuus osallistua ja saada vaikuttaa itseään koskeviin asioihin;

lasten havainnointi

arviointi

keskustelu niin vanhemman kuin lapsenkin kanssa

tunnetaan ja tuetaan lapsen vahvuuksia

tartutaan lapsen mielenkiinnon kohteisiin

hyödynnetään lapsen vahvuuksia toimintaan osallistumisessa

10. Toimia yhdessä lapsen sekä lapsen vanhemman tai muun huoltajan kanssa lapsen tasapainoisen kehityksen ja kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin parhaaksi sekä tukea lapsen vanhempaa tai muuta huoltajaa kasvatustyössä;

avoin kuulumisten vaihto päivittäin

vasu-keskustelut

positiivinen palaute

muistetaan, että vanhemmat tuntevat lapsensa parhaiten

vanhempien osallisuuden huomioiminen

Varhaiskasvatuksen arvot

Varhaiskasvatuksen arvot kunnan arvojen pohjalta.

TEKEVÄ JA OPPIVA PARIKKALAN VARHAISKASVATUS

maksuton esiopetus ja viskari, hoitopaikan saatavuus tarpeen mukaan (heti), olemme aikaansaavia, lasten uteliaisuus -> sisältöä työhön, pysyttävä ajan hermolla, työtä tehdään tärkeysjärjestyksessä lapset ensin, osaamisen päivittäminen, esimies ajan tasalla -> jalkauttaa tietoa työyhteisöön, uskallus ja oikeus kysyä ja luottaa siihen, että hommat hoituu, tarvittavien uusien taitojen ja ohjelmistojen oppimiseen tarvittavat resurssit

AVOIN JA HELPOSTI LÄHESTYTTÄVÄ PARIKKALAN VARHAISKASVATUS

kasvatuskumppanuus, asiakaspalveluhenkisyys, tiimityötaidot, miten puhumme lapsille, ohjaus, neuvonta ja tuki lapsille ja perheille, joustavuus ja muokattavuus, esimiehien on oltava perheiden tavoitettavissa ja helposti lähestyttävissä, vakapäällikkö tutustuu uusiin perheisiin (luotto sujuvaan aloitukseen, aloittavan lapsen/perheen tiedot ajan tasalla, perheen on helpompi tulla varhaiskasvatukseen)

ROHKEA JA EDISTYKSELLINEN PARIKKALAN VARHAISKASVATUS

koulutukset, uudistukset, ajassa pysyminen, kokeillaan, kannustetaan ja kehitytään yhdessä rohkeasti, idearikas ja innovatiivinen johto, positiivinen palaute työkaverilleviskaritoiminnan jatkuminen, tartutaan uusiin asioihin rohkeasti, avoimin silmin kohti uutta, mutta kuitenkin vanhoja hyviä tapoja unohtamatta

OIKEALLA ASEENTEELLA JA AKTIIVINEN PARIKKALAN VARHAISKASVATUS

rohkeutta ja avoimuutta työhön, tehdään asioita paremmin, toimintatapojen jatkuva arviointi, jokainen kantaa vastuun omasta tekemisestä, yhteiset pelisäännöt ja sitoutuminen, varhaiskasvatuksen arvojen sisäistäminen ja noudattaminen, työ todella vastuullista, osattava toimia ammatillisesti epämukavissa tilanteissa

Varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden muutokset vuonna 2026

Varhaiskasvatuksen toimintaa ohjaavia varhaiskasvatussuunnitelman perusteita on päivitetty. Päivitetty valtakunnallinen varhaiskasvatussuunnitelma tuli voimaan 1.8.2026 alkaen. Muutosten tavoitteena on ajantasaistaa varhaiskasvatuksen suunnittelua ja toimintaa vastaamaan muuttunutta lainsäädäntöä sekä vahvistaa lapsen oikeuksien, kasvun, oppimisen ja tuen toteutumista. Varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden muutokset otetaan huomioon varhaiskasvatuksen paikallisessa suunnittelussa, toimintakulttuurissa ja pedagogisessa toiminnassa.

Vuoden 2026 alussa varhaiskasvatussuunnitelman perusteita päivitettiin muun muassa varhaiskasvatuslain muutosten vuoksi. Paikallisen varhaiskasvatussuunnitelman laatimista koskeva lakisääteinen velvoite poistui, mutta varhaiskasvatuksen tavoitteellinen ja suunnitelmallinen paikallinen suunnittelu säilyy edelleen tärkeänä osana laadukkaan varhaiskasvatuksen

toteuttamista. Varhaiskasvatuksen järjestämistä, pedagogista toimintaa ja lasten yksilöllisiä tarpeita ohjataan edelleen valtakunnallisten varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden sekä lasten henkilökohtaisten varhaiskasvatussuunnitelmien mukaisesti. Parikkalassa paikallisia täydennyksiä valtakunnalliseen suunnitelmaan tehdään syksyn aikana.

Varhaiskasvatussuunnitelman perusteisiin on tehty erityisesti oppivelvollisuutta koskevia muutoksia. Pidennettyä oppivelvollisuutta koskeva sisältö on poistettu ja perusteisiin on lisätty uusi luku varhennetusta oppivelvollisuudesta. Muutokset liittyvät lainsäädännön muutokseen, jossa pidennetyn oppivelvollisuuden sijaan säädetään varhennetusta oppivelvollisuudesta.

Varhaiskasvatuksessa muutokset huomioidaan osana lapsen kasvun, kehityksen ja oppimisen kokonaisuutta. Erityistä huomiota kiinnitetään siihen, että lapsen tuen tarpeet tunnustetaan mahdollisimman varhain ja että lapselle järjestetään hänen tarpeitaan vastaavaa tukea yhteistyössä huoltajien ja tarvittaessa muiden lapsen kanssa työskentelevien ammattilaisten kanssa. Lapsen yksilöllinen tilanne, vahvuudet, kiinnostuksen kohteet ja tuen tarpeet huomioidaan pedagogisen toiminnan suunnittelussa ja toteuttamisessa.

Muutokset vahvistavat myös varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen välistä yhteistyötä sekä lapsen yhtenäisen kasvun ja oppimisen polun rakentamista. Erityisesti varhennettuun oppivelvollisuuteen liittyvissä tilanteissa varhaiskasvatuksen, esiopetuksen ja muiden tarvittavien palvelujen yhteistyön tulee olla suunnitelmallista ja lapsen tarpeista lähtevää.

Varhaiskasvatuksen lähtökohtana säilyy jokaisen lapsen oikeus turvalliseen, laadukkaaseen, yhdenvertaiseen ja lapsen yksilölliset tarpeet huomioivaan varhaiskasvatukseen. Toimintaa suunnitellaan ja arvioidaan jatkuvasti yhdessä henkilöstön, lasten ja huoltajien kanssa. Näin varmistamme, että vuoden 2026 muutokset tukevat lapsen hyvää kasvua, oppimista, hyvinvointia ja osallisuutta sekä vahvistavat yhtenäistä kasvun ja oppimisen polkua.

Varhaiskasvatuksen toteuttaminen Parikkalassa

Varhaiskasvatusta toteutetaan toimintakaudella 2026-2027 kahdessa päiväkodissa sekä esiopetustiloissa täydentävänä varhaiskasvatuksena.

Satakielen päiväkodissa on 1-2-vuotiaat Vanamot, 3-4- vuotiaat Kuukuset ja 4-5-vuotiaat Ulpukat. Satakielen eskareiden tilat ovat Parikkalahallilla. Kuperkeikan päiväkodissa Saarella on 1-4-vuotiaita lapsia. Saaren entisen palvelutalon tiloissa toimii viskari- ja eskariryhmä. Ryhmien toiminnasta vastaavat varhaiskasvatuksen opettajat yhdessä lastenhoitajien ja ryhmäavustajien kanssa.

Kuukuset-ryhmään on keskitetty myös vuorohoito. Vuorohoitoon ovat oikeutettuja myös eskarilaiset. Vuorohoidolla tarkoitetaan varhaiskasvatusta, jota tarjotaan myös iltaisin, viikonloppuisin ja öisin. Vuorohoitoa tarjotaan ainoastaan työn tai opiskelun takia molempien huoltajien työvuorojen mukaan.

Varhaiskasvatuksessa 1 aikuisella saa olla 4 alle 3-vuotiaasta lasta ja 7 yli 3-vuotiaasta lasta. Lasten pitkät hoitopäivät, vuorohoidon lisääntyminen sekä lasten haasteet ja tuen tarpeet vaikuttavat kuitenkin työntekijöiden määrään varhaiskasvatuksen arjessa.

	osoite	puhelinnumero	paikkoja*/lapsia 17.8.2026	henkilökunta (vo=varhaiskasvatuksen opettaja, vlh=varhaiskasvatuksen lastenhoitaja, ra= ryhmäavustaja)
Vanamot	Pietarinkuja 1, 59100 Parikkala	040 5568765	12/12	1 vo, 2 vlh
Ulpukat	Pietarinkuja 1, 59100 Parikkala	044 7811278	21/21	1 vo, 1 sosionomi, 3 vlh, 1 ra
Kuukuset	Pietarinkuja 1, 59100 Parikkala	044 7811324	16/15	1 vo, 3 vlh, 1 ra
Eskarit	Kirjolankatu 5, 59100 Parikkala	050 5972693	21/19	1 vo, 3 vlh, + veo 3 pv/vko
Kuperkeikka	Neulatie 1, 59510 Saari	044 7811924	18/7 1.10.26 10 lasta	1 vo, 1 vlh
Saaren Viskari- Eskari	Akapohjantie 19, 59510 Saari	040 6482195	21/15	1 vo, 3vlh
			lapsia yhteensä 89	työntekijöitä yhteensä 25

*sivistyslautakunta vahvistanut paikat 13.6.2023

Varhaiskasvatuspäällikkö Mervi Muukkonen 040 4823943

Varhaiskasvatuksen esihenkilö Ona Tynkkynen (pois 31.3.2027 saakka)

Varhaiskasvatuksen erityisopettaja Margit Kirsilä 050 4090952

Varhaiskasvatuksen sihteeri Marketta Brander-Hirsivaara 040 5131823

Syyskauden alussa Satakielen ryhmät ovat siis jo täynnä. Kuperkeikassa on paikkoja. Lapsimäärän lisääntyessä myös henkilöstöä tarvitaan lisää. 1.9.2026 alkaen Kuperkeikkaan laskennallisesti tarvetta yhdelle työntekijälle lisää.

Varhaiskasvatuksen toimintaa suunnitellaan ja toteutetaan lapsilähtöisesti ja monipuolisia työtapoja käyttäen varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden mukaisesti. Tavoitteena on lapsen oppimisen ilo. Varhaiskasvatuksen toiminta toteutetaan kokopäivä pedagogiikkana ja pääasiassa pedagogisissa pienryhmissä. Pienryhmätoiminnan tavoitteena on, että jokainen lapsi tulee nähdyksi ja kuulluksi omana itsenään. Toiminnan porrastamisella mahdollistetaan pienryhmien joustava toiminta sekä tilojen ja lähiympäristöjen monipuolinen käyttö.

Esiopetuksen- ja koulujen loma-ajat

Esiopetuksen ja koulujen loma-aikana (syys-, joul- ja talviloma) varhaiskasvatuksen toiminta keskitetysti päiväkotit Satakielessä. Myös viskaritoiminta noudattaa esiopetuksen työ- ja loma-aikoja. Kesällä Kuperkeikka yhdistettynä Satakielen päiväkotiin yhden kuukauden (yleensä heinäkuu) ajan.

Yhteistyö vanhempien kanssa

Varhaiskasvatushenkilöstön ja vanhempien välinen yhteistyö on onnistuneen hoito- ja kasvatustyön perusta. Yhteistyötä vanhempien kanssa tehdään päivittäin tuonti- ja hakutilanteissa. Lapsen varhaiskasvatussuunnitelma laaditaan yhdessä vanhempien kanssa ja sitä päivitetään ja arvioidaan säännöllisesti, vähintään kerran vuodessa. Varhaiskasvatuksessa järjestetään perheille tapahtumia ja juhlia muutaman kerran toimintakauden aikana. Asiakaspalautekyselyt kaksi kertaa toimintakauden aikana.

Yhteistyö eri toimijoiden kanssa

Varhaiskasvatustilain edellyttämät varhaiskasvatuksen erityisopettajan palvelut tuotetaan kunnan omana palveluna. Varhaiskasvatuksen erityisopettaja yhteistyössä henkilöstön kanssa havaitsee, ennaltaehkäisee ja hoitaa lapsen kasvuun ja kehitykseen liittyviä haasteita. Toiminnasta ja varhaisesta tuesta on kerrottu tarkemmin Parikkalan paikallisessa varhaiskasvatussuunnitelmassa. Varhaiskasvatus tekee yhteistyötä mm. neuvolan, eri alojen terapeuttien, kirjaston ja yhdistysten kanssa.

Tiedottaminen

Varhaiskasvatuksen tiedottaminen tapahtuu Daisy-sovelluksen kautta. Daisy Family on huoltajien ja päivähoidon väliseen yhteydenpitoon tarkoitettu sovellus, joka toimii niin mobiilipäätelaitteissa, tabletissa kuin tietokoneella. Huoltajat varaavat Daisy Familyn kautta lapsen hoitoajat. Varhaiskasvatushenkilöstön ja huoltajien välillä on vuorovaikutusta päivittäin myös tuonti- ja hakutilanteissa. Toimintakauden alussa perheille jaetaan toimintakausikirjeet, joissa kerrotaan ryhmien ja päiväkodin toiminnasta.

Lisäksi perheille lähetetään Daisyn kautta viikko/kuukausikirjeitä, joissa kerrotaan toteutuneesta toiminnasta, tulevista suunnitelmista ja ajankohtaisista tiedotettavista asioista.

Sisäinen tiedottaminen henkilöstön välillä tapahtuu palaverissa, sähköpostilla tai Signal-viesteillä.

Varhaiskasvatushenkilöstön palaverit ja koulutukset

Varhaiskasvatustilain mukaan varhaiskasvatuksen järjestäjän on huolehdittava siitä, että henkilöstö osallistuu riittävästi ammattitaitoa ylläpitävään ja kehittävään täydennyskoulutukseen.

Koko varhaiskasvatuksen yhteinen suunnittelupäivä pidetään aina toimintakauden alussa. Suunnittelupäivän tarkoituksena on arvioida, suunnitella ja kehittää tulevan lukuvuoden toimintaa ja käytäntöjä.

Joka toinen viikko on koko varhaiskasvatuksen yhteinen teams-palaveri, jossa käydään ajankohtaiset asiat läpi. Jokaisesta tiimistä yksi osallistuu palaveriin.

Satakieleissä pidetään lyhyt talopalaveri myös joka toinen viikko.

Tiimipalaverissa ryhmien henkilöstö suunnittelee seuraavan viikon toimintaa ja keskustelelee lapsiryhmään liittyvistä asioista. Tiimipalaverit pyritään pitämään kerran viikossa ja toisten ryhmien henkilöstö on apuna siten, että tiimipalaverit saadaan järjestettyä.

Varhaiskasvatuksen opettajien Vope-palaveri on kerran kuukaudessa.

Henkilöstöllä on Työhyvinvoinnin työvälineet-koulutusta Rautjärven ja Ruokolahden varhaiskasvatushenkilöstön kanssa 29.8.2026 (3h) ja 3.12.2026 (3h) etäkoulutuksena. Työntekijöitä kannustetaan kouluttautumaan ja kehittämään itseään mm. Eduhousen kautta, mutta työvuorollisesti se on hankala toteuttaa.

Sak-aika

Virka- ja työehtosopimuksissa on sovittu työaika koskevista erityismääräyksistä, joilla halutaan turvata opetustyöhön tarvittava suunnittelu-, arviointi- ja kehittämistyöaika eli ns. sak-työaika. Varhaiskasvatuksen opettajien viikkotyöajasta noin 13 % eli noin 5 tuntia varataan suunnittelu-, arviointi- ja kehittämistehtäviin sekä varhaiskasvatussuunnitelmien laatimiseen. Aika on lapsiryhmän ulkopuolista työskentelyä. Varhaiskasvatuksen suunnittelu, toteuttaminen, arviointi ja kehittäminen kuuluvat varhaiskasvatuksen opettajan ja varhaiskasvatuksen erityisopettajan työtehtäviin. Sak-aika suunnitellaan työvuoroihin.

Varhaiskasvatuksen vuosisuunnitelma lukuvuodelle 2026-2027

Päiväkodin toimintaa suunnitellaan yhdessä lasten kanssa vuodenaikojen ja lasten kiinnostuksen kohteiden mukaan. Olemme kuitenkin luoneet toiminnalle raamisuunnitelman. Toiminnassa otetaan huomioon myös erilaiset juhlat, erikoispäivät, tapahtumat ja retket.

Elokuu	uudet toimintaryhmät, tutustumista, jokaisen ryhmän tiimiaika, työntekijöiden koulutus- ja suunnittelupäivä
Syyskuu	vanhempainillat/perheiden illat
Lokakuu	
Marraskuu	isänpäivä, henkilökunnan kehityskeskustelut
Joulukuu	itsenäisyyspäivä, joulujuhla/tapahtuma
Tammikuu	talviurheilu
Helmikuu	ystävänäpäiväjuhlat
Maaliskuu	pääsiäinen
Huhtikuu	vappu
Toukokuu	äitienpäivä, kevättapahtumat, eskareiden tutustuminen kouluun, kevätjuhla
KESÄ	kesätoimintaa

Varhaiskasvatuksen arviointi ja kehittäminen

Arviointi ja kehittäminen ovat osa varhaiskasvatustyötä. Arvioinnin tarkoituksena on varhaiskasvatuksen kehittäminen sekä lasten kehityksen ja oppimisen edellytysten parantaminen. Valssi (Karvi)- kansallinen laadunvalvontajärjestelmä velvoittaa Parikkalan kuntaa osallistumaan tällä toimintakaudella alle 3v varhaiskasvatuksen arviointiin ja kehittämiseen. Varhaiskasvatuksen opettajilla on kerran viikossa yhteinen sak-aika, joka painottuu arviointiin ja kehittämiseen yhdessä ja erikseen.

Palautetta ja toiveita keräämme lapsilta, huoltajilta ja henkilöstöltä. Saatua palautetta hyödynnämme toiminnan kehittämisessä. Henkilökunta arvioi ja kehittää omaa toimintaansa tiimipalavereissa ja vuosittain toteutettavissa kehityskeskusteluissa.

Valssi – Karvin arviointi

Parikkalan varhaiskasvatus on valittu tänä vuonna osallistumaan Karvin (kansallisen koulutuksen arviointikeskus) Valssi-kyselyyn (varhaiskasvatuksen laadunarviointijärjestelmä), jonka aiheena on alle 3-vuotiaat lapset varhaiskasvatuksessa. Kysely toteutetaan lokakuun 2026 aikana niille työntekijöille, jotka työskentelevät alle 3-vuotiaiden kanssa sekä varhaiskasvatuspäällikölle että alle 3v. lasten huoltajille.

Mahdollisesti keväällä 2027 toteutetaan itsenäisesti Valssi-kyselyn toinen osa-alue, joka koskisi kaikkia varhaiskasvatuksen työntekijöitä.

Esiopetuksen toimintasuunnitelma 2026-2027

Satakielen eskareiden tilat sijaitsevat Parikkalahallilla. Eskareita on tällä toimintakaudella 19. Saaren eskareita on yhdeksän ja samassa ryhmässä ovat myös 5-vuotiaat, joita on kuusi. Saaren eskareiden tilat ovat entisen Saaren palvelutalon tiloissa. Esiopetusryhmissä on hyvät henkilöstöresurssit. Varhaiskasvatuksen erityisopettaja on Satakielen eskarissa 3pv/viikossa ja Saaren eskarissa 1pv/viikossa.

Esiopetus on osallistujille maksuton ja lapset saavat koulukuljetukseen tarvittaessa. Myös esiopetuksessa painottuvat leikki- ja positiivinen pedagogiikka sekä liikkuva varhaiskasvatus. Henkilökunta on saanut näihin painopistealueisiin koulutusta. Leikkiympäristöjä on kehitetty ja leikkiä arvostetaan oppimisen välineenä. Esioppilaat hyödyntävät koulujen liikuntatiloja.

Esiopetusta järjestetään lapsille oppivelvollisuutta edeltävänä vuonna. Esiopetus on osa varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen jatkumoa ja sen tavoitteena on vahvistaa lasten oppimisen ja kasvun edellytyksiä. Kunnalla on lakiin perustuva velvollisuus järjestää esiopetusta. Huoltaja huolehtii lapsen osallistumisesta vuoden kestävään esiopetukseen tai muuhun esiopetuksen tavoitteet saavuttavaan toimintaan. Huoltajien ja perheiden kanssa tehtävä yhteistyö sisältää mm. esiopetuskeskustelut ja vuodenaikoihin liittyviä juhlia ja tapahtumia.

Esiopetuksen opetussuunnitelman muutokset vuonna 2026

Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteisiin on tehty vuoden 2026 aikana muutoksia, jotka tulevat voimaan 1.8.2026. Muutokset liittyvät erityisesti liikunnallisen elämäntavan edistämiseen sekä varhennetun oppivelvollisuuden toteuttamiseen. Lisäksi esiopetuksen opetussuunnitelman perusteisiin on tehty käsitteellisiä ja teknisiä tarkennuksia.

Yksi keskeisimmistä muutoksista on liikunnallisen elämäntavan edistäminen osana esiopetuksen toimintakulttuuria. Perusopetuslakiin on lisätty velvoite, jonka mukaan esi- ja perusopetuksen tulee

edistää liikunnallista elämäntapaa. Tämä näkyy jatkossa entistä vahvemmin esiopetuksen tavoitteissa ja arjen toimintakulttuurissa.

Esiopetuksessamme liikkuminen on luonteva osa lapsen päivää. Lapsille tarjotaan monipuolisia mahdollisuuksia liikkua sekä ohjatussa toiminnassa että omaehtoisissa leikeissä. Liikuntaa toteutetaan sisällä ja ulkona, erilaisissa oppimisympäristöissä sekä osana retkiä, leikkejä ja muuta pedagogista toimintaa.

Toiminnassa kiinnitetään huomiota siihen, että lasten paikallaanoloa voidaan tauottaa ja päivään sisältyy riittävästi aktiivista toimintaa. Liikkumista hyödynnetään myös oppimisen tukena. Motoristen taitojen harjoittelu, kehonhallinta, tasapaino, koordinaatio ja erilaiset liikunnalliset leikit vahvistavat lasten kokonaisvaltaista hyvinvointia ja oppimisen edellytyksiä.

Henkilöstö kannustaa lapsia liikkumaan omista lähtökohdistaan ja huomioi lasten erilaiset taidot, kiinnostuksen kohteet ja tarpeet. Tavoitteena on vahvistaa myönteistä suhtautumista liikkumiseen sekä tarjota jokaiselle lapselle onnistumisen ja liikkumisen ilon kokemuksia.

Varhennettu oppivelvollisuus

1.8.2026 voimaan tulleissa muutoksissa esiopetuksen opetussuunnitelman perusteista on poistettu pidennettyä oppivelvollisuutta koskeva luku. Varhennettua oppivelvollisuutta koskeva luku jää voimaan ja sitä on tarkennettu. Esiopetuksessa huomioidaan lapsen yksilöllinen tilanne ja varmistetaan, että lapsen tarvitsema tuki toteutuu suunnitelmallisesti ja oikea-aikaisesti. Varhennettuun oppivelvollisuuteen liittyvissä tilanteissa tehdään tiivistä yhteistyötä huoltajien, varhaiskasvatuksen, esiopetuksen sekä tarvittaessa muiden lapsen kanssa työskentelevien ammattilaisten kanssa.

Lapsen vahvuudet, kiinnostuksen kohteet, oppimisen edellytykset ja mahdolliset tuen tarpeet huomioidaan esiopetuksen suunnittelussa ja toteutuksessa. Tavoitteena on turvata lapselle mahdollisimman yhtenäinen ja turvallinen kasvun ja oppimisen polku.

Esiopetuksen ryhmäkohtainen ja lapsikohtainen tuki

Esiopetuksessa tuki muodostuu ryhmäkohtaisista tukimuodoista ja lapsikohtaisista tukitoimista. Tuen tavoitteena on turvata jokaiselle lapselle yhdenvertaiset mahdollisuudet oppia, osallistua ja onnistua esiopetuksessa.

Ryhmäkohtainen tuki on ensisijainen tuen muoto ja sitä toteutetaan osana esiopetusryhmän päivittäistä toimintaa. Ryhmän tarpeisiin vastataan esimerkiksi eriyttämällä opetusta, joustavilla ryhmittelyillä, selkeällä struktuurilla, erilaisilla pedagogisilla menetelmillä sekä opetushenkilöstön yhteistyöllä. Ryhmäkohtaista tukea voidaan tarvittaessa vahvistaa myös erityisopettajan konsultaatiolla tai opetuksella.

Lapsikohtaista tukea järjestetään silloin, kun ryhmäkohtainen tuki ei riitä vastaamaan lapsen yksilöllisiin tuen tarpeisiin. Lapsikohtainen tuki perustuu lapsen yksilölliseen arviointiin ja suunnitellaan lapsen tarpeiden mukaisesti. Tuki voi sisältää esimerkiksi erityisopettajan opetusta, lapsikohtaisia pedagogisia järjestelyjä tai muita yksilöllisiä tukitoimia.

Tuen toteutumista ja vaikuttavuutta arvioidaan säännöllisesti. Yhteistyötä tehdään lapsen ja huoltajien kanssa sekä tarvittaessa muiden lapsen kanssa työskentelevien ammattilaisten kanssa. Tuen järjestämisessä lähtökohtana ovat aina lapsen etu, yksilölliset tarpeet, vahvuudet ja osallisuus.

Varhaiskasvatuksen erityisopettaja toimii säännöllisesti esiopetusryhmissä ja vastaa lasten tuentarpeen kartoituksesta ja pedagogisista yhteistyössä esiopettajien kanssa. Esiopetussuunnitelma löytyy Parikkalan kunnan nettisivuilta.

Toimintakaudella 2026–2027 kiinnitämme huomiota siihen, että opetussuunnitelman muutokset näkyvät konkreettisesti esiopetuksen arjessa. Esiopetuksen toimintakulttuuria kehitetään yhdessä henkilöstön kanssa siten, että liikunnallisuus, lasten osallisuus, hyvinvointi ja oppimisen edellytykset vahvistuvat. Arvioimme säännöllisesti, miten lasten päivittäinen liikkuminen toteutuu ja millaisia mahdollisuuksia esiopetusympäristö tarjoaa aktiiviseen leikkiin ja liikkumiseen. Samalla huolehdimme siitä, että jokainen lapsi saa tarvitsemansa tuen ja voi osallistua esiopetukseen omista lähtökohdistaan.

